

med Brast og Bram, der skulde hjælpe 50,000 Mennesker, naar dog en hel Del af dem slet ikke blive hjulpsne i fjerneste Maade, idet de to Skpr. Land kun skulle beregnes efter geometrisk Maal. Det var derfor, jeg hurgte, hvorfor man ikke tog Boniteringsmaal, beregnede de to Skpr. Land til en vis Takst, f. Eks. 12 eller noget dertil svarende, idet man dog søjede til for ikke at faa meget store Hæbestrækninger: ikke ud over et vist Antal Tdr. Land geometrisk Maal. Jeg haabede virkelig, at de ærede Forslagsstillere, om det ikke havde staaet dem klart ved Forslagets Affattelse, hvor højst bekynderligt ulige de ville behandle de samme Klasser af Mennesker ved Forslaget saaledes, som det her foreligger, saa dog vilde have været tilbøjelige til at imødekomme en saadan Anke imod Lovforslaget fra min Side; men den ærede Ordfører afviste denne Anke meget højt. Det var netop nøje overtænkt. Det var saaledes, det skulde være. Og hvorfor? Fordi de ikke maatte faa mere Jord, end at Konen selv kunde dyrke det, og at Manden kunde være ude. Det faldt mig lige ind den Gang: mon de virkelig skulde være i den Grad angst for at faa et selvstændigt Hjem, hvor Manden kunde faa selvstændigt Arbejde indenfor Hjemmets Dør, at man absolut afstøjer, at Jordlobberne faa en lignende Pris i store Egne af Landet, som den Pris, de have de fleste Steder paa Verne, for at beholde Arbejdskraft til Naadighed for andre Jordbrugere. Det forekom mig, at det dog ikke kunde være Meningen i et Lovforslag at være ræd for, at vi skulde faa selvstændige Hjem, hvor den tidligere Arbejdsmand kunde blive hjemme og dyrke Jorden. Men selv om vi ogsaa gik ind paa den Tanke, som den ærede Ordfører fremsatte: Driftskapitalen er Konens Arbejdskraft, saa vil jeg sige, at to Skpr. Land i geometrisk Maal kunne være af den Bestaffenhed, at hun ikke faar $\frac{1}{20}$ eller $\frac{1}{50}$ til overhovedet at give nogen Afgrøde, der er Arbejdet værd. Men faar hun derimod i alt Fald en Td. Land for hver Skpr. kunde det hændes, at der i et Par Tdr. Land hist og her kunde findes enkelte Drag — Hegnspilgten maatte saa falde bort — som vare et Spadestik værd, og som hun kunde bringe noget ud af, der svarede til Udbyttet af en eller to Skpr. Land god Jord. Jeg hører altsaa, at den ærede Ordfører fastholder, at de to Skpr. Land skulle regnes efter geometrisk Maal, saa de ere af højst ulige Værdi; eftersom de ere beliggende, kan det være fra 6—8 Kroner indtil 400 Kroner. Det er Maximum, medmindre Sogneraadene blive enige med vedkommende, der ønsker det til Brug, og det kan gaa ned til, som jeg

har nævnt, $\frac{1}{40}$ deraf. Naar man vil hjælpe og hjælpe en Samsundsklasse, der staar med samme Trang til Hjælp i Almindelighed, forekommer det mig at være en højst ulige Maade at fordele sine gode Gaver paa. Jeg har pointeret Forskjellen mellem den ærede Ordfører og mig angaaende dette Forslag, det springer ikke ud særdeelt nu. Jeg tror, at de virkelige Venner af den Tanke, der maatte ligge i Forslaget, det er dem, der ønske Fejlene rettede, og ikke dem, der afgjørende hævde saadanne Principper som det, der her omhandles, nemlig hvad 2 Skæpper Land er.

Det ærede Medlem (Clausen) slap saa overmaade let over min Paakaanke af den ulige Fordeling mellem Kommunerne og den overordentlige Byrde, som det bliver for visse Kommuner, medens andre slippe overordentlig let. Det er mig nu heller ikke forstaaeligt, at den ærede Ordfører holdt fast paa, at det var der ingen Fare ved. Forslaget kunde, mente han, her godt gaa med de Klæder, det havde. Det er min Mening, at en saadan Fordeling er aldeles uretfærdig mod Kommunerne, et uretfærdigt System. Man paa-taar, at her skal opnaas et alment Gode for et ikke ringe Tal af Landets Borgere. Vel, jeg er inde paa denne Tanke, der burde opnaas et saadant alment Gode. Men naar det nu er et alment Gode i Statens Interesse, fordi det er i Befolkningens, saa maa dette almene Gode ogsaa opnaas efter ligelige og rimelige Principper, at man ikke paa et Sted i højeste Grad falder en Kommune til Byrde og paa et andet Sted saa godt som ikke berører den. Jeg skal selvfølgelig ikke fremsætte udførligere og talrige Beviser for denne min Paastand, jeg skal kun henvise de Herrer til selv at gennemgaa vedkommende statistiske Tabelværker for 1888, beregnede efter Status pr. 1. Januar 1885, og der vil man netop se en Del af det, som den ærede sidste Taler savnede, nemlig de jordløse Husenes Antal i hvert Landsogn i Danmark, og ved at studere dette vil man faa et Skøn over, hvor ulige disse indtil 36,000 jordløse Huse ere fordelte mellem Kommunerne. Den ærede sidste Taler har utvivlsomt Ret, i alt Fald have vi ikke mig bejendt — jeg nævnte det forrige Gang — offentlig det nøjagtige Tal til at ophjse, hvor mange Loven kommer til at omsatte af de øvrige 36,000 Huse, der have indtil $\frac{1}{4}$ Td. Hartkorn, i Gjememsnit $\frac{1}{2}$ Fdk. Hartkorn, i Thyland og paa Verne hver for sig. Jeg anslaar det meget rundeligt til ca. 14,000 og fik sammen med de jordløse Huse derved 50,000 ialt. Jeg antager, at det er lidt for meget; naar jeg tager 2 Skpr. Land til hver af de 50,000,